

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET SKAVÅSEN

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att:

- bevara områdets naturskogsartade gamla barrskog
- gynna områdets förekomst av gamla tallar, och solexponerad död tallved
- skapa lämpliga livsmiljöer för vedlevande skalbaggar

2 Beskrivning av bevarandevärden

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Skavåsen		
RegDOS-nummer	2004552		
Kommun	Torsby		
Markslag och naturtyper:		(hektar)	(hektar)
<i>Skogsmark</i>			16,1
Produktiv skog	Tallskog	8,9	
	Granskog	1,7	
	Barrblandskog	1,6	
	Lövblandad barrskog	2,4	
	Barrsumpskog		
Impediment		1,5	
<i>Våtmark</i>			
	Fastmattemyr, mjukmattemyr, ristuvemyr och barrskogsmyr		4,5
Total areal			20,6

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Per Gustafsson

Skogen har stått i princip orörd sedan senaste branden 1868. Det stora antalet grova och gamla (200-300 år) tallar tyder på att området inte påverkats i större omfattning av vare sig dimensionsavverkningar eller senare plockhuggning. I det närbelägna naturreservatet Fänstjärnsskogen finns en liknande skog som under 1700- och 1800-talen påverkades av otaliga bränder, bland annat i syfte att förbättra betet för de djur som hölls på Värnäs-Tväråssåtern. Möjligen har dessa åtgärder också påverkat skogen på Skavåsen.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologiska bevarandevärden

Naturreservatet Skavåsen omfattar totalt 20,6 hektar och utgörs till stor del av gammal brandpåverkad barrskog. Området är småkuperat där små moränkullar och myrstråk ger stor variation. På moränkullarna står en lite luckig skog med ståtliga, över 200-åriga, tallar och senvuxna granar samt enstaka asp, rönn och björk. Flera av de gamla tallarna har spår efter tidigare bränder. I svackorna finns tätare granskog eller små skogbevuxna våtmarker med tall och en del björk. Död ved av både gran och tall finns det tämligen gott om i hela området. Här finns bland annat många grova tallstubbar sedan tidigare dimensionsavverkning. Enstaka riktigt grov tallåga går också att hitta.

Reservatet går i ostnordostlig-västsydvästlig riktning mellan Skavåsen i öster och Fänstjärnåsen i väster. Reservatet genomkorsas av en bäck som avvattnar myrmarkerna söder om reservatet ned i Fänstjärnen som ligger 400 meter norr om det samma. Området påverkades av en omfattande skogsbrand 1868. Påverkan av skogsbruk har sedan dess varit ringa eller ingen alls. I området finns tre nyckelbiotoper på sammanlagt 11,9 hektar och ett naturvärdesobjekt på 0,5 hektar. Området finns också med i den redovisning av urskogsartade urskogar på privatägd skogsmark som länsstyrelsen redovisade till Naturvårdsverket i december 2003.

Naturreservatet Skavåsen hyser en värdefull kryptogamflora och rödlistade arter som norsk näverlav, violettgrå tagellav, brunpudrad nållav och dvärgbägarlav finns representerade. Några torrgranar bär också spår efter den rödlistade vedskalbaggen större flatbagge. Bland högre fauna är förekomsten av slaguggla, tretåig hackspett och videsparv värt att omnämnas. Området har också god potential för att hysa rödlistade vedskalbaggar knutna till solexponerad ved som exempelvis raggbock, större flatbagge och skrovlig flatbagge.

2.3.2 Kulturhistoriska bevarandevärden

På sydvästra sidan om bäcken som genomkorsar reservatet finns rester av en kolningsgrop och strax intill denna en gammal husgrund.

3 Skötselområden och åtgärder

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Per Gustafsson

Områden som ej markerats på skötselplanekartan är främst våtmarker som bör lämnas orörda för fri utveckling.

3.1 Ung tallskog (3,7 hektar, delområde 1)

Området består av ung, gallringsmogen tallskog med visst lövinslag. Området hyser inga högre naturvärden men kan däremot vara lämpliga för vissa skötselåtgärder som kan höja dess status.

3.1.1 Kvalitetsmål

Förekomst av rödlistade vedlevande skalbaggar som raggbock och skrovlig flatbagge.

3.1.2 Åtgärder

Lägg ut minst ett år gammal grov tallved i solexponerade lägen. Den ditförda veden skall läggas i koncentrationer, inte jämnt utspritt över området. Denna åtgärd bör främst prioriteras i områden där det anses särskilt gynnsamt för vedlevande skalbaggar och gärna så nära vägen som möjligt för att minimera körskador i terrängen.

3.2 Äldre tallskog (1,1 hektar, delområde 2)

Området består av äldre tallskog med visst graninslag. Området är klassat som nyckelbiotop och hyser ett flertal rödlistade och skyddsvärda kryptogamer.

3.2.1 Kvalitetsmål

I genomsnitt cirka 20 kubikmeter död ved per hektar. Av dessa 20 kubikmeter får fem kubikmeter vara färsk död ved. Förekomst av rödlistade, vedlevande skalbaggar som raggbock och skrovlig flatbagge.

3.2.2 Åtgärd

I områden där möjligheter finns för att skapa gynnsamma miljöer för vedskalbaggar bör ringbarkning av gran ske. Områden med glesa och solexponerade bestånd av äldre tallar bör således gynnas genom att minska granens möjligheter att konkurrera ut tallarna.

3.3 Grannaturskog (12,1 hektar, delområde 3)

Delområde tre utgörs helt och hållet av två nyckelbiotoper och ett naturvärdesobjekt. Området utgörs av variationsrik granskog av hög ålder. Området genomkorsas av Fänstjärnsbäcken och här finns rikligt med torrträd och liggande död ved. Övriga delar av delområdet hyser också gott om död ved, både i form av lågor och högstubbar. I detta område finns också flera rödlistade kryptogamer samt tretåig hackspett. Vid nyckelbiotopsinventeringen påträffades också insektshål i torrgranar som härrörde från den rödlistade vedskalbaggen större flatbagge.

3.3.1 Kvalitetsmål

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Per Gustafsson

I genomsnitt minst 20 kubikmeter död ved per hektar. Av dessa 20 kubikmeter får fem kubikmeter vara färsk död ved. Förekomst av större flatbagge och tretåig hackspett.

3.3.2 Åtgärd

Viss begränsad ringbarkning av gran kan ske för att skapa mer död ved och gynna äldre lövträd. Den totala volymen färsk död ved som tillskapas genom skötselåtgärder bör inte överstiga fem kubikmeter per hektar. I övrigt lämnas området för fri utveckling.

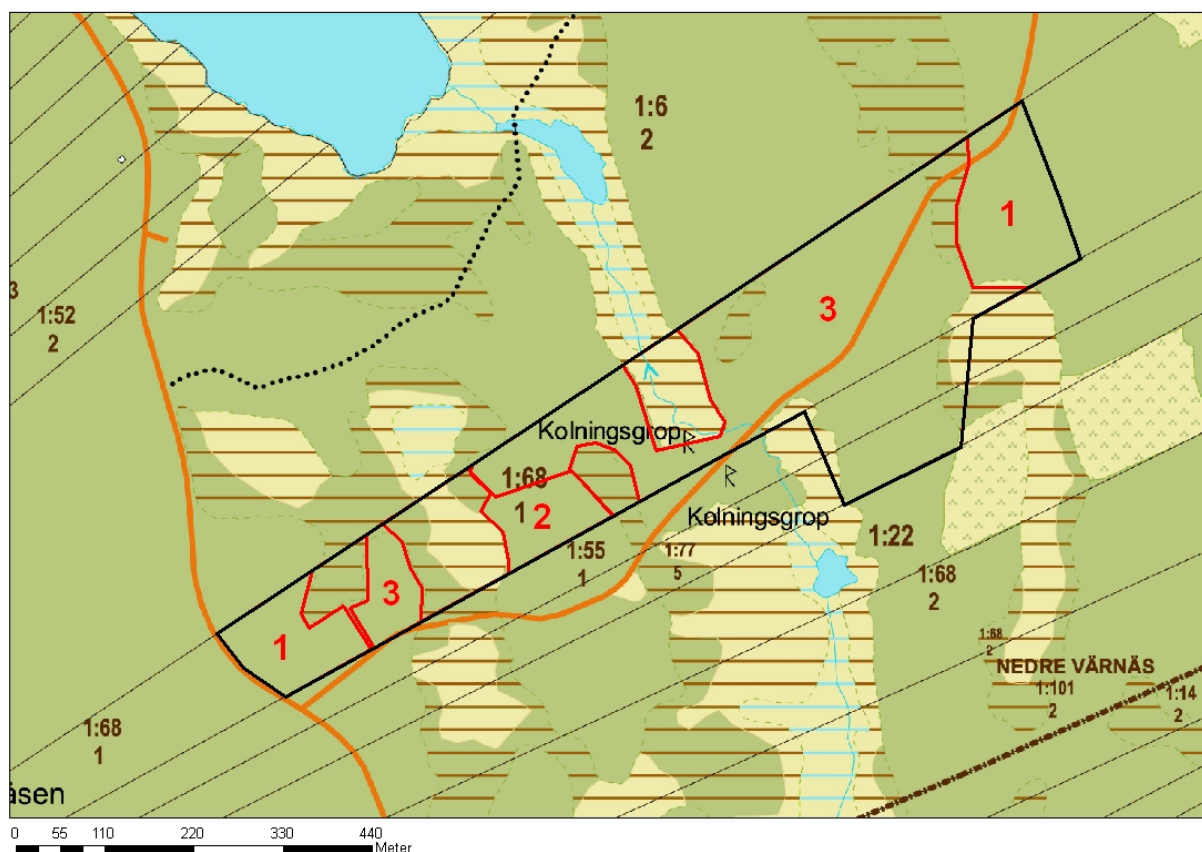
3.4 Informationsskylt

3.4.1 Kvalitetsmål

Informationstavla placeras på befintlig parkeringsplats till Fänstjärnsskogens naturreservat. På tavlan skall finnas skylt med tydlig karta och information om områdets naturvärden.

3.4.2 Åtgärd

Anslå informationstavla med tillhörande skylt.

Skötselplanekarta, naturreservatet Skavåsen

Miljöavdelningen
Naturvårdsenheten
Per Gustafsson

4 Uppföljning

4.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs varje år för:

- Informationstavla och skylt

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart femte år för:

- Förekomst av vedlevande skalbaggar som raggbock och skrovlig flatbagge

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs vart femte år för:

- Mängden död ved

5 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Åtgärd	När	Var	Prioritet
Informationstavla & skylt	2007	På befintlig parkeringsplats för Fänstjärnsskogen	1
Utläggning av färsk död ved	2007-2010	I luckig, solexponerad tallskog	2
Ringbarkning av gran	2007-2010	I icke solexponerad talldominerad och grandominerad skog	3

6 Genomförd dokumentation

Nyckelbiotopsinventering och två dagars fältbesök av personal från länsstyrelsen.